

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

0 BD

Secretariaat
Prinses Margriet-
plantsoen 49
2595 BR Den Haag
Telefoon
+31 (0)70 890 35 30
Fax
+31 (0)70 890 35 31
E-mail
kbvg@kbvg.nl
Internet
www.kbvg.nl

Kamer van Koophandel
27356362
BTWnr.
8101.34.809
ABNAMRO bank
51.07.21.664
ING bank
58.91.31.990

Aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
De heer mr. F. Teeven
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Den Haag, 14 oktober 2013
Ref: KW/902-1014

Betreft: reactie KBvG op consultatie wetsvoorstel doorberekening kosten toezicht en tuchtrecht juridische beroepen

Geachte heer Teeven,

Onder dankzegging voor de mogelijkheid die ons geboden wordt om te reageren op uw wetsvoorstel inzake de doorberekening van de kosten van het toezicht op en het tuchtrecht voor gerechtsdeurwaarders, bericht ik u namens de beroepsgroep als volgt.

Een van de overwegingen om over te gaan tot het doorberekenen van de kosten is, getuige de toelichting op het wetsvoorstel, dat 'de verantwoordelijkheid voor de handhaving van en het bevorderen van de kwaliteit van de beroepsuitoefening (...) immers primair (ligt) bij de beroepsgroepen'.

Dat de bevordering van de goede beroepsuitoefening de taak is van de KBvG wordt helder verwoord in artikel 57 lid 1 van de Gerechtsdeurwaarderswet. De Gerechtsdeurwaarderswet legt echter geen verantwoordelijkheid bij de KBvG neer op het gebied van handhaving van die kwaliteit. De KBvG beschikt ook niet over de wettelijke instrumenten om handhavend op te treden. De KBvG bewerkstelligt dat gewenste gedrag wel door het opstellen van interne regels (verordeningen, bestuursregel en standpunten van ledenraad en bestuur): de handhaving ten aanzien van deze regels is echter voorbehouden aan de tuchtrechter.

De KBvG acht dat ook een groot goed: daar waar de gerechtsdeurwaarder als openbaar ambtenaar handhavend kan optreden namens de rechtstaat Nederland (en ook jegens of namens de Nederlandse Staat), kan de burger die zich door dat optreden aangetast voelt in enig rechtens jegens hem te respecteren belang, zijn zaak bij de *onafhankelijke* tuchtrechter bepleiten.

Handhaving van de kwaliteit behoort derhalve toe aan de onafhankelijke tuchtrechter.

Een volgende overweging om de kosten door te berekenen aan de juridische beroepen is dat toezicht en tuchtrecht de kwaliteit en integriteit van de beroepsgroep versterken en een waarborg zijn voor het maatschappelijk draagvlak van de bijzondere positie van de gerechtsdeurwaarder

Toezicht en tuchtrecht versterken inderdaad de kwaliteit en integriteit van de beroepsgroep en zijn een waarborg voor het maatschappelijk draagvlak. Dat legitimeert echter niet dat de overheid

vervolgens de bekostiging van het stelsel dat die waarborg biedt, volledig bij die beroepsgroep neerlegt.

De overheid heeft vanuit rechtstatelijke overwegingen en om redenen van efficiëntie welbewust de keuze gemaakt een groep professionals met bijzondere ambtelijke taken te belasten. Een ieder heeft de mogelijkheid tot die groep professionals te gaan behoren, onder de voorwaarde dat men bereid is te investeren in een langdurige juridische HBO- opleiding, in permanente educatie, in de kantoororganisatie teneinde te voldoen aan de vigerende kwaliteitseisen, in de bijdrage aan de PBO etc. etc. Voorwaarde is eveneens dat men het werk onbezoldigd doet in die zin, dat er geen bezoldiging vanuit de overheid tegenover staat, maar dat men als ondernemer inkomsten genereert die toereikend zijn om een gerechtsdeurwaarderspraktijk in stand te houden die voldoet aan alle door wetgever en PBO daaraan gestelde eisen.

De beroepsgroep investeert substantieel in het borgen van de kwalitatief goede en integere beroepsuitoefening en in het verlengde daarvan in het maatschappelijk vertrouwen. Van de overheid mag verwacht worden, juist door de principiële keuze die is gemaakt, dat ook zij investeert in de borging van het maatschappelijk vertrouwen en dat zij dus niet de handen aftrekt van de financiering van het systeem dat dat maatschappelijk vertrouwen (mede) moet borgen.

Voorts vragen wij u vriendelijk doch dringend goede notie te nemen van het fundamentele verschil tussen de gerechtsdeurwaarders enerzijds en advocaten en notarissen anderzijds.

De aard van het werk van de gerechtsdeurwaarder, het incasseren van vorderingen en het executeren van titels, is essentieel anders dan dat van de overige twee beroepsgroepen. De gerechtsdeurwaarder mengt zich uit hoofde van zijn ambt voortdurend in een strijd tussen anderen, in omstandigheden waarin de één niet wil wat de ander wil en waarin de gerechtsdeurwaarder ongeacht zijn mening omtrent het conflict moet zorgen dat één van beiden ten detrimente van de ander krijgt wat hem rechtens toekomt. Dat maakt hem niet geliefd. Zelfs degene die kreeg wat hem toekwam ziet hem vaak als een noodzakelijk kwaad. Sympathie mag de gerechtsdeurwaarder niet verwachten, hoogstens begrip. Dat er veelvuldig over hem wordt geklaagd is geen wonder, feitelijk een logische en verwachtbare resultante. Dat is bij advocaten en notarissen niet het geval. De vijandige energie waarmee partijen elkaar zonder het verbod op eigenrichting zouden hebben bestookt, wordt voor een deel afgeleid naar de gerechtsdeurwaarder in de vorm van klachten over zijn optreden bij de tuchtrechter. Het maatschappelijk belang bij *richting* door rechter en gerechtsdeurwaarder is zo groot dat de schade, bestaande in de kosten van het tuchtrecht, door de samenleving behoort te worden gedragen. Het wetsvoorstel doorberekening miskent dat.

De volgende overweging om de kosten van het toezicht en tuchtrecht door te belasten is dat die doorbelasting een financiële prikkel vormt om te zorgen voor een efficiënte inrichting van de kwaliteits- en integriteitsbewaking. Daarmee zullen alleen die klachten bij de tuchtrechter uitkomen, die daar daadwerkelijk thuishoren, aldus de toelichting op het wetsvoorstel.

Echter, juist gezien de hiervoor aangegeven bijzondere aard van het werk van de gerechtsdeurwaarder zal de gang naar de tuchtrechter een aanzuigende werking blijven hebben. En die aanzuigende werking wordt nog versterkt door de mogelijkheid van een schadevergoeding. De KBvG wijst het invoeren van de mogelijkheid dat de tuchtrechter een schadevergoeding oplegt dan

ook met kracht van de hand. Uit de jaarcijfers van de tuchtrechter blijkt keer op keer dat het overgrote deel van de klachten niet ontvankelijk of ongegrond verklaard wordt of dat de klacht niet leidt tot het opleggen van een maatregel. Het enkele vooruitzicht van een mogelijke schadevergoeding zal voor klagers aanleiding zijn om via de tuchtrechter te trachten voldoening te krijgen voor het ongelijk dat zij van de civiele rechter hebben gekregen. Bovendien bepaalt het tuchtrecht of een gedraging aan de beroepsnorm voldoet. De civiele rechter bepaalt of sprake is van civielrechtelijke aansprakelijkheid en schade.

De cijfers van de tuchtrechter spreken voor zich. Het jaar 2010 als voorbeeld nemende en gemeten vanaf 2002 (met 2001 geëxtrapoleerd als 0-meting) kan het volgende worden gesteld:

- Het aantal klachten tussen 2001(2002) en 2010 is verdrievoudigd.
- Hoewel het aantal klachten over de jaren gestegen is, is het percentage klachten dat ook daadwerkelijk gegrond wordt bevonden, constant. Dat schommelt gemiddeld rond de 5,8%. Gemeten vanaf 2002 vertoont het aantal gegrond bevonden klachten procentueel zelfs een daling;
- In 2010 werden 907 klachten ingediend, hetgeen afgezet tegen de miljoenen ambtshandelingen die op jaarbasis worden verricht een zeer gering percentage;
- 54 % van de klachten die zijn ingediend, werden niet in behandeling genomen wegens kennelijke ongegrondheid van de klacht. Het gaat dan bijvoorbeeld over het verwijt dat de gerechtsdeurwaarder het vonnis ten uitvoer legt, terwijl men het niet eens is met dat vonnis;

Ten aanzien van het heffen van een griffierecht zijn wij ten principale van mening dat omdat het tuchtrecht werkt als afleider van op de gerechtsdeurwaarder gerichte negatieve energie het niet goed is deze deductie te belemmeren. Het is beter dat de klager zijn klacht bij de tuchtrechter deponereert dan dat hij de gerechtsdeurwaarder of diens medewerkers te lijf gaat.

Wij vragen ook aandacht voor de financiële implicaties van het wetsvoorstel. Uit de toelichting blijkt dat vooralsnog 1,4 miljoen euro moet worden bijgedragen door de beroepsgroep. Dat betekent een verhoging van de heffing voor ieder van de 950 leden van de KBvG van 1474,= euro. Het bedrag aan heffing komt dan neer op 3500,= euro per lid per jaar exclusief BTW. Die verhoging komt bovenop het feit dat, als de plannen van uw ministerie en de Raad voor de rechtspraak worden overgenomen, een belangrijk deel van het ambtelijk werk van de gerechtsdeurwaarder, te weten het uitbrengen van de procesinleidende juridische akte, komt te vervallen. Daarbij komt nog het idee dat, naast alle externe en interne kwaliteitsregels die al bestaan en die de nodige investering vereisen, er ook een systeem van klachten en geschillenbeslechting moet worden ingericht door de KBvG. Dit alles bij elkaar optellende moet gevreesd worden voor het voortbestaan van de beroepsgroep als de financiering van het toezicht en het tuchtrecht geheel bij de beroepsgroep wordt neergelegd, zonder dat daar een verhoging van de tarieven voor ambtshandelingen tegenover staat.

Tenslotte zijn er een aantal onduidelijkheden in het wetsvoorstel die wij hiernavolgend opsommen:

- Ten aanzien van artikel 43b lid 2 rijst bij ons de vraag waar de nadere regels op zullen slaan. Verwacht mag toch worden dat uit de beslissing van de tuchtrechter zal blijken wie wat aan wie moet betalen, zodat de titel aanstonds compleet is?
- Het is niet duidelijk of, als een klacht niet ter kennis wordt gebracht van de Kamer maar voordien in der minne wordt geschikt, het griffierecht ook voldaan moet worden door de gerechtsdeurwaarder. Het komt vaak voor dat de klacht pas ter kennis komt van de

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

19/17/2013 10:16 004

gerechtsdeurwaarder nadat de klacht is ingediend bij de tuchtrechter. De gerechtsdeurwaarder heeft dan geen mogelijkheid gehad de zaak voor betaling van het griffierecht in der minne te regelen. Ook komt het voor dat in der minne geregeld wordt, zonder dat sprake was van een tuchtrechtelijk verwijtbaar handelen van de gerechtsdeurwaarder, bijvoorbeeld als schuldeiser te elfder ure toch akkoord gaat met een betalingsregeling.

Concluderend zijn wij van mening dat de aard van het werk van de gerechtsdeurwaarder een op de beroepsgroep toegesneden tuchtstelsel noodzakelijk maakt, in ieder geval voor wat betreft de kosten van het tuchtrecht, waarvan de doorberekening aan de beroepsgroep van gerechtsdeurwaarders fundamenteel onjuist is gezien hun wettelijke taak tot afdwinging van rechterlijke uitspraken. Ook het invoeren van een drempel in de vorm van griffierecht achten wij in dit veld onjuist omdat dit een beletsel kan vormen voor de burger, terwijl het invoeren van de mogelijkheid van een door de tuchtrechter toe te kennen schadevergoeding juist weer een verkeerde aanzuigende werking zal hebben, hetgeen vermeden dient te worden.

Wij zijn tot een toelichting op deze reactie vanzelfsprekend graag bereid.

Hoogachtend,
Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders

Mr. J.M. Wisseborn